

Juozas J. Hertmanavičius Mirus

Prieš pat "Sandaros" išėjimą spaudon, gavome pranešimą, jog vienas žymesnių mūsų darbuotojų ir rašytojų — Juozas J. Hertmanavičius pasitraukė iš gyvųjų tarpo. Tai yra skaudus smūgis visiems tiems, kurie jį gerai pažino, su juo bendradarbiavo ir veik kasdieną susitikdavo. Jis buvo kaip ir Sandaros dalis. Jis čia turėjo savo ofisą — staliuką, kėdę, rašomą mašinelę ir archyvą. Dalindavomės įspūdžiais, kalbėdavomės visuomenės reikalais ir kartais argumentuodavom.

Jo širdis buvo Lietuvos istorijoje. Jis ją mėgo, tyrinėjo, aprašė ir siuntė informacijas universitetų profesoriams ir amerikiečių laikraščiams. Daug istorinės medžiagos jis parūpino Californijos universitetui ir jame sudarė lietuvišką skyrių. Daug mokslinio turto pasilikė pas jį, arba parašytuose istoriniuose veikaluose.

Jis buvo patriotas iš stuomenų ir liemens. Pradžioje dalyvavęs lenkų tarpe, nes lietuvių tuomet nepažino, jis greitai tautiniai susiprato ir įsitikino kuom jis ištikro yra. Pametęs lenkus, jis stojo į lietuvių tautinį veikimą su didžiausiu atsidavimu ir entuziazmu. Ligos nuvargintas, sulaukęs veik 70 metų jis vis dar buvo kovotojas už Lietuvos laisvę. "Kai Lietuva vėl prisikels, aš tada galėsiu ramiai persikirti su šiuo pasauliu" — nuolat kartoją jis.

Bet jam nebuvo lemta pamatyti laisvos nuo okupantų Lietuvos. Nebuvo lemta išvyti ir savo istorinio veikalo anglų kalboje apie Lietuvą. Tame veikalė, kurį jau veik užbaigė spausdinti "Sandara" jis atkakliai gina savo seną tėvynę ir atvirai smerkia visus tuos, kurie prieš ją kėsinasi. J. Hertmanavičius turėjo savyje Kęstučio dvasios, kuri vadovavo juomi paskutiniams ketvirtadalyje šimtmečio. Savo tautos reikalams jis nesigailėjo paskutinio dolerio. Jei būdavo reikalas, jis išimdavo savo pinigine, pažūrėdavo ir jei būdavo doleris, tai atiduodavo ir jį. "Rytoj gal uždirbsiu kvoterį ir užteks man pavalgyti pietus."

Kadaise, J. Hertmanavičius buvo pasiturintis. Turėjo keletą namų ir morgičių. Depresija prispaudė ir jį, nunešdama veik viską, išskyrus vieną namuką, kuriame jis gyveno. Ant jo pasiliko nedidelis morgičius. Pastaraisiais metais jis svajojo parduoti namą ir išleisti savo istorinį veikalą, kuris yra didokas ir atspausdinimas būt kainavę virš tūkstančio dolerių.

Pasitraukęs iš mūsų tarpo, J. Hertmanavičius paliko šviesią atmintį teisingo, nuosirdaus, pasišventusio tautos reikalams lietuviu. Gaila, kad retėjant mūsų išėjimaj, tokie tvirti dvasioje patriotai, tokie žuolai tampa retenybė.

Nori Gauti iš Maskvos Atsakymą į Šiuos Klausimus

Aną dieną International News Service korespondentas Kingsbury Smith pranešė iš Washingtono, jog Suvienytos Valstijos ir Anglija norintys gauti aiškesnį atsakymą iš Maskvos keliose klausimuose, pirma, negu įvyksianti Europos invazija. Tie klausimai yra sekanti:

1. Kaip bus pasielgta su nugalėta Vokietija ir Italija po šio karo;
2. Kaip toli eis Rusija po-karinjam kooperavime atsteigiant kolektyvės apsaugos sistema;
3. Bendras susitarimas apie palaikymą tvarkos ir teisės Europą neapibrėžtam periodui po šio karo;
4. Bendra Rusijos pažiūra politikos ir ekonomijos srityje: Lenkija, Baltijos kraštus, Rumuniją ir Vengriją.

Iš paskutinio paragrafo galima spręsti, jog sovietų pretenzijos į 1940 metų sienas dar nėra išrištu dalyku ir jog Amerika bei Anglija nėra jų užgyrusios. Kitaip juk nereikėtų klausis ir derėtis. Aišku, pilnas susitarimas turi įvykti dabar, nelaukiant karo pabaigos. Kitaip, būsimas taikos kongresas, gali ištirti. Taip buvo Vienos kongrese, sumušus Napoleoną. Austrija ir Rusija negalėjo susitarti ir pasidalinti grobiu. Vieni ir kiti grąsino važuoti namo ir ruošis naujam karui. Tik Napoleono netikėtas sugrįžimas į Prancūziją iš Elbos salos, pradžioje grąsiantį krieį ir atstatė vieningumą.

Panašiai buvo ir Versalijoje, 1919 metais. Italai pastatė tokius reikalavimus, kad jų negalima buvo išpildyti. Lloyd George ir Clemenceau griovė prez. Wilsono taikos programą ir ją veik visiškai suardė. Pasekmėje to, Amerika pasitraukė ir padarė su Vokietija atskirą taiką.

Šiuo sykiu pavojus yra dar didesnis. Amerika ir Anglija viešai pareiškė, jog svetimų teritorijų jos nepageidauja. Ne gana to, tapo pagamintas Atlanto Carteris, kuris užtikrina laisvę visoms tautoms, mažoms ir didelėms. Tuom tarpu Rusija užgiedoj visai kitokią giesmę. Ji reikalauja ne tik svetimų žemių, bet ištisų valstybių, pav. Baltijos. Aplinkiniai keliais ji reiskia noro atplėsti smotą Švedijos ir Norvegijos, pasiimti Dardanelus ir įkelti koją į Balkanus.

Išėitų, kad tik Rusija būtų laimėtoja šiam kare, o kiti parteriai pasilikę tik su milžiniškomis skolomis, sunaikintais kraštais ir milionais žuvusių. Kitaip sakant, anglai ir amerikiečiai kariautų tiktai padididiniui Rusijos grobio, kurio ji ir taip nesuskaito.

Busimoje Europoje negali dominuoti viena Sovietų Rusija. Ji to neužsitarnavo ir monopolis jai nepriklauso. Dabartinis karas eina prieš naziškos Vokietijos bandymą tapti Europos kontinento diktatorium. O toks diktatoriavimas reiskia mirtį kitoms tautoms. Ne but geriau, jei po šio karo Rusija užimtų Vokietijos vietą. Mažesnės tautos, kurios pradžioj ir tiesioginiai nepatektų po Maskvos globa, tai vėliau vis vien turės nusilenkti ir daryti tą, ką joms įsako Kremlius. Kitaip bus nubaustos ir okupuotos.

Todėl nėra nieko nuostabaus, jei anglai ir amerikiečiai jau dabar bando išgauti iš Maskvos pažada, kad po šio karo ji prisilaikys Atlanto Carterio principų ir nesieks kitų pavergti.

A P Ž V A L G A

KAIP CHURCHILL IŽEIDĖ BOLŠEVIKŲ ETIKETĄ

Amerikiečių žurnalistas Cassidy, kuris ilgą laiką praleido Sovietų Rusijoje, parašė apie ką knygą. Vienoje vietoje jis atpašakėja, kaip anglų premieriui Churchill atvykus į Maskvą 1942 m. buvo surengtas bankietas. Siame bankiete Churchill bėgalo ižeidęs bolševikus pasirodymas bankiete mėlynuose marškinuose ir paprastam švarke.

Churchill, matyt, norėjo pasirodyti kaip paprastas pilietis, o bolševikai reikalavo frakų. Atrodo, jog viskas ima viršti aukštyn kojom!

NEPAMINEJO LIETUVIŲ, TUR BŪT UZMIRŠO

P-ni Rooseveltienė savo kolumnoje "My Day" priminė kokios tautinės grupės kovoją už šios šalies laisvę. Tai esą rusai, anglai, vokiečiai, prancūzai, holandai, žydai, čekai, vengrai, kinai, italai, švedai, airiai. Lietuviai čia nesuminėti. Praleisti taip pat ir lenkai.

Gal būt visus sunku išvardinti. Bet jeigu jau vieniems atiduodama kreditas, tai kodėl jau kitus išskirti?

POPIEŽIUS PRAŠĖ NEBOMBARDUOTI ROMOS

Kaip tik italai įsimašė į karą, tai popiežius atsisaukė ir alijantus nemesiti bombų į Romą. Prašymas buvo patenkintas, tačiau po kiek laiko Mussolinio lakūnai ėmė didžiutis, kad jie bombarduoja Londoną. Anglai pagrąsino Romos sunaikinimu, bet iki šiam laikui, sąjungininkų orlaiviai nesiartina daugiau kaip 15 mylių nuo to miesto. Bet ar ilgai taip bus? Roma yra svarbus susisiekimo centras, kurį italai ir vokiečiai naudoja karo tikslams.

SAVAIP AIŠKINA SUVALKŲ SUTARTI

Brooklyno "Naujoji Gadyne" ir po 23 metų kaip reikiant neapspažino ką ištikro reiskia Suvalkų sutartis. Anot "N. G." nes pavogtąjį arklį.

niaus, nes:

"Ji nustatė laikiną demarkacijos liniją tarp lietuvių ir lenkų kariuomenių Suvalkų ir Gardino srityje, o nustatymas tokios linijos Vilniaus srityje buvo paliktas vėlesniam laikui. Todėl apie Vilnių Suvalkų sutartis nesako nei žodžio."

Iš to, žinoma, pasidaro išvada, kad gen. Želigovskis jokio smurto neatliko, o tik įmaršavo Lietuvon per tą spragą, kurios nepadengė Suvalkų sutartis.

Tikrenybėje toji sutartis reiskė karo veiksmų sustabdymą tarp lietuvių ir lenkų. Penktame sutarties paragrafe pasakytą: "Dabartinis stovis pasilieka galioje iki visi ginčijami klausimai tarp lietuvių ir lenkų nebus išrišti" žodis visi rodo, jog Suvalkų sutartis padengė ne vien Suvalkų sritį, bet ir Vilnių. Pasirašytos paliaubos lietė visą frontą, o ne tik jo dalį. Taip suprato šį dalyką ir Tautų Sąjunga, pasmerkdamą Želigovskio "putčą".

Praeity ir Dabar

Šnikštė jūra, gaudė grios, Dvasią grūdino ugnis. Daug Pilėnų, Monėčių mirė, Kad gventų su mumis.

Kryžiai, antkapiai koplyčios Slegia jų didžiūs kapus; Slegia žygiu laisvo Vyčio, Kad dvasia nebepabust...

Vėjai jau pilis užpustė, — Užnešė smiltis engvi... Ugniai amžini užpūsti Priešų kryžiai per lengvi!

— J. G.

Atsiėmė Kas Jam Priklauso

Vienas vyras buvo kaltinamas arklio pavogime. Po ilgų ergelivimų jury jį išteisino. Sekančią dieną prie to pat teišėjo ateina išteisintasis ir reikalauja "warrant'o" prieš advokata.

— Del ko tu nori jį areštuoti, juk laimėjo tavo bylą? — teiravosi teisėjas. — Dalykas štai kame. Kai aš neturėjau užtektinai pinigų jam apmokėti, tai jis paėmė iš maršes pavogtąjį arklį.

But It's True

BYRON MILLER, 71, OF HOUSTON, TEXAS, HAS NOT DRUNK WATER OR ANY OTHER LIQUID IN 45 YEARS!!

HELEN BECKER OF DIBBY, NOVA SCOTIA, PLAYED 27 CONSECUTIVE SETS OF TOURNAMENT TENNIS WITHOUT LOSING A SINGLE POINT! (JULY AND AUGUST, 1920)

EDINBURGH, SCOTLAND, HAD 14-STORY SKYSCRAPERS AS EARLY AS 1790... CROWDED CONDITIONS MADE THE STRUCTURES NECESSARY. IN MANY CASES MOTHERS HAD TO CARRY THEIR CHILDREN TO THE TOP FLOORS!!

THE WORLD'S TEMPERATURE WERE LOWERED BUT TEN DEGREES, THE YEAR ROUND, ANOTHER ICE-AGE WOULD RESULT.

Bolševikų Propoganda Nepaiso Jokių Išlaidu

Kas Finansuoja Šią Jų Kompaniją Prieš Lietuvą

Su koku smarkumu Maskvos propogandistai ir jų agentai čia Amerikoje dirba už prijungimą Lietuvos prie Sovietų Rusijos, galima patirti ir iš šio fakto. New York Herald Tribune laikraštyje tilpo Lietuvos atstovo P. P. Zadeikio laiškas, kuriame pabrėžiama, jog Lietuvos žmonės nepageidauja nei nazų, nei bolševikų jungo.

To laiško vertimas telegrama buvo pasiūstas į Maskvą ir ten paruoštas atsakymas, po kurio pasirašė poetė Solomeja Neris. Iš turinio galima spėti, jog tai ne jos pagamintas; jai neuztektų tiek smagėnų, bet tebūna ir taip kaip yra. Gegužio 19 d. tas atsakymas atpiskintas telegrama į New York Herald Tribune bei kitus laikraščius. Persiuntimas telegramos galėjo kainuoti apie 500 dolerių, bet ne mažiau.

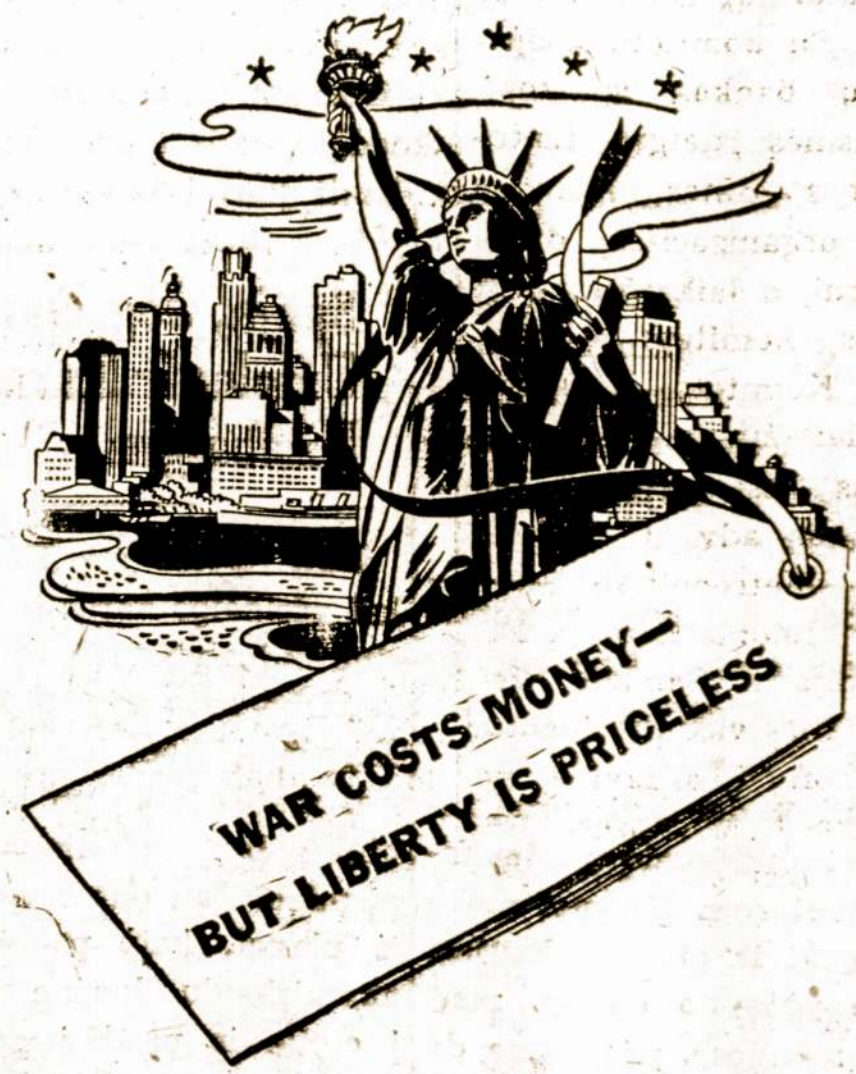
Pridėkime dar persiuntimą į Maskvą p. Zadeikio laiško, tai viena ši polemika bolševikams kainuota tūkstantis dolerių. Kas gi tą viską apmoka? Solomeja Neris? Justas Paleckis? Jie yra ant "lockavos" duonos ir komunistinėje respublikoje nuosavo kapitalo negali turėti. Tą viską

apmoka tie, kuriems svarbu gauti amerikiečių pritarimą Baltijos kraštų okupavimui.

Bet mums atrodo, kad tie visi propogandistai be reikalo eikvoja pinigus, tikrindami, jog patys Lietuvos žmonės nusitarę prisidėti prie Sovietų Rusijos. Rimtam amerikiečių tokių minčių neįmuši į galvą. Jie gerai žino, kad patys rusai ne balsavimo keliu, bet per smurtą pateko į sovietiška sistemą ir jei ten būtų liوسي balsavimai, tai iš tos sistemos beliktų tik skarmalai.

Amerikos visuomenė taip pat žino, jog Sovietų Rusijos pasienyje gyvenantieji žmonės bijojo bolševizmo kaip kokios pavietrės ar choleros. Baltgudžiai, ukrainiečiai, lenkai, lietuviai, latviai ir estai, pažindami kas yra komunistas praktikoje drebėjo prieš tą tvarką, kuri nešė badą, mirtį, kalėjimą ir persekiojimus. Tik su krutom pinigų bolševikai teįstengė ten palaikyti mizerišką būrį savo klapčiukų.

Mes nuolat girdime pareiškimus iš tų, kurie buvo ir tebėra ten neva tarybinės Lietuvos komisarai. Jie kartoją tas pačias frazes ir melagystes. Bet kodėl mes nieko negirdim apie šimtą tūkstančių lietuvių, kurie tapo išvežti į Sibirą. Kodėl nei vie-

Help Win the War with the Money You Save

Of course freedom is expensive. The highest price tags are always attached to the most precious items. And the cost of human liberty in blood and treasure is a staggering one. But to be able to speak and pray and think and vote the way we wish — did you ever hear anyone question the cost? Some Americans are paying the cost with their lives. Others are buying as many Defense Stamps and Bonds as they possibly can — every day. Are you doing your share?

nas jų nepasako, kad nori sovietinės, tarybinės Lietuvos ir tu patių komisarų? Kodėl jie tyli? Kodėl jie geriau kenčia, trunir miršta; bet neišlaida nepriklausomos Lietuvos? Jų nusista tmas yra geriausias atsakymas tokiom Nerėms, Simkams, Paleckiams, kurie it, užsukti gramafonai kalba tą, kas tinka jų samdytojams.

Dar vienas dalykas. Jeigu tie raudonieji Charley McCartney bent patys sau nenorėtų meluoti, tai kodėl nepadaryti laižybų apie tai ar Lietuvos žmonės nori ar nenori bolševikiškos tvarkos. Tegul po šio karo, prižiūrint visų alijantų komisijai Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje įvyksta plešbicitas, dalyvaujant ir tiems piliečiams, kurie buvo išvežti į Sibirą. Tegul būna laisvas apsisprendimas. Jūs pamatytumet kokie nuostabūs būtų rezultatai. Už Sovietinę tvarką būtų tiek balsų, kad juos suskaitytumem ant pirštų. Tegul Solomeja Neris atsklause savo viršinkinį, ką jie manytų apie tokius "betus". Aš dedu šimtą rublių prieš vieną, kad mano pusė laimėtų urmu ir šturmu. — Papartis.

Sužadymai Lydoje ir Baltistogėje

Naziai sužadė Lydoje 43 politinius kalinčius, neva už sabotazą, kuris vyksta toje apielinkeje. Kerštavimo sumetimais Baltistogėje sužadėta 65 asmenys. Civiliai žmonės tuom pat atsilygina vokiečiams.

Užrašas Ant Kapo

Vyras liepė iškalti ant paminklo savo mirusios žmonos tokį užrašą: Dabar turi amžina ramybė — Vyras. Tačiau, akmenų tašytojas, kuris pats buvo vedęs, iškaltė parašą taip: "Dabar turiu amžina ramybė — Vyras".

SAVINGS ACCOUNT

PASKOLOS DAROMOS

ANT PIRMŲ MORGICIŲ GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKEJIMAIS

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Association OF CHICAGO

2202 W. Cermak Road

Telefonas Canal 8887

Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

Apie— Ivairius Dalykus

Negalėjo Suminkštinti Motelių Sirdies

Vienas kareivis New Yorke, Marvin Rubin įsimylėjo į p-Beatrice Brown ir norėjo ją tuotuoju vesti. Vienok merginos motina tam pasipriešino, patardama laukti iki karo pabaigos. Tuomet kareivis ėmė telefonuoti motinai ir į 11 valandų pašaukė 140 sykių, norėdamas suminkštinti jos širdį. Bet ir tas nieko nėgelbėjo.

Ar Gali Būti Gyvybė Marso Planetoje?

Marsas yra mažesnis už mūsų žemę. Dienos ten ilgesnės negu mūsų, o metai turi 686 dienas. Daug kivirčių sukėlė mokslininkų tarpe gyvybės klausimas Marso planetoje. Oras ten yra labai skystas, taip kaip aukščiausio žemės kalno. Vandens irgi pastebėta.

Bet kadangi Marsas du sykius toliau nuo saulės, tai oras ten būna šaltesnis. Jei ten gyvybė yra, tai ji turi prisitaikinti prie esamų aplinkybių. Galimas daiktas, jog žmonės Marse yra daugiau panašūs į meškas, arba kitokį apžėlusį gyvūną. Kitaip, žiemos metu jie sustip-
tų.

Surado Nepaprastą Pranašą

Vatikano radio neseniai pranešė, jog dabartinį karą išpranašavęs 1819 metais vienas Dominikonų vienuolis, kuriam pasirodęs Sv. Andriejus ir pasakęs, jog iškilis negirdėtas karas, kuriame daug tautų bus sunaikinta. Bet atsirasiąs vadas, kurs nugalės tamsybės pajėgas ir žmonės vėl gyvens laimingai. Bet tokių pranašavimų yra buvę tūkstančiai. Kaip kartais aklaai vištai pasitaiko grūdas, taip tokiems pranašams pasiseka atspėti kas įvyks. Čia jokių mandrybių nereikalinga.

Vyskupas Baranauskas Nebuvo Tokiu Lietuvių Didvyriu

Kaikurie bando nupiešti vyskupą A. Baranauską kaipo didelį lietuvių patriotą ir kovotoją už mūsų tautos teises. Deja, tokiu jis nebuvo. Vienoje savo išleistoje brošiūrėlėje jis ragino tikintisius:

„Lenkai yra tos pačios Rosijos gyventojais, valdiniais, to paties Ciesoriaus, deltoji mylėdami lenkus negalime būti neviernais Ciesoriui. Išmintingai daro šviesesnieji žemaičiai mokydami skaityti ir suprasti lenkiškai... Visa Lietuvos galybė būtų pražuvus, kad nebūtų jai Dievas davęs padaryti uniją su lenkais. Dievas Lietuvą nuo pražuvimo išgelbėjo, apšvietė, palaimino ir loskomis apipylė per lenkus...“

Geriausias Vaistas Ligoje

Vincenta Grybienė, Webster, Mass. sunkiai susirgo ir gydytojai manė, kad ji nebeįsigs. Tuomet jos vyras pasiuntė telegramą dviem tarnaujantiems ar mijojo sūnams, kad atvyktų atsisveikinti su motina. Bet kuomet tie pribuvo po dviejų metų nesimatymo, motina pradėjo geriau jaustis ir nežilgo visai pasveiko.

Vienintelis veikiantis ugnikalnis Suvienyse Valstijose yra Mount Lassen.

Binhamton, N. Y. Susitvėre Lietuvių Tarybos Skyrius iš Vietos Organizacijų

Išrinkta Pastovi Valdyba

Gegužės 21 dieną š. m. ponų Varkulių namuose įvyko šešių organizacijų atstovų susirinkimas. Atstovai dalyvavo nuo šių organizacijų: SLA. 50 kuopos, LRKSA. 270 kp., Sv. Marijos Magdalenos draugijos, LSS. 33 kuopos, ALT. Sandaros 64 kp., Sv. Juozapo parapijos. Sv. Jono draugija taipgi yra nutarusi prisidėti, tik atstovai neatsilankė.

Virš pažymėtų organizacijų dalyvavo 10 atstovų ir visi svarstė klausimus gana gyvai, kad būtina kaip nors pradėti rūpintis Lietuvos reikalais ir paremti ją medžiaginiai. Po apkalbėjimo, prieita prie išvados, kad būtina reikia sutverti pastovus komitetas, kuris rūpintusi Lietuvos reikalais.

Tad visi vienbalsiai nutarė įkurti Binghamtono Lietuvių Tarybą, kuri rūpintis visais reikalais Lietuvos gelbėjimui, kooperuodama su Amerikos Lietuvių Tarybos Centru:

Binghamtono Lietuvių Tary-

bos. valdyba išrinkta:

Pirm. — A. Lėpa
Rašt. — P. B. Balčikonis
Izd. V. Kiela.
Kiti visi liko Tarybos nariai.
Taryba padarė labai gražią pradžią — Lietuvos reikalams paaukavo šie asmenys:
V. Kiela ----- \$1.00
M. Urbas ----- 1.00
P. B. Balčikonis ----- 1.00
E. Jaškauskienė ----- 1.00
J. Navaruskas ----- 1.00
A. Adomaitis ----- 1.00
P. Rakauskas ----- 1.00
P. Adomaitis ----- 1.00
A. Lėpa ----- 2.00
O. Krivickienė ----- .50
Viso ----- \$10.50

Visi pinigai pasiūsti Amerikos Lietuvių Tarybai. Binghamtono Lietuvių Taryba nutarė artimiausiu laiku suruošti pikniką Lietuvos reikalams, kad kiek sukėlus pinigų. Taip Taryba nutarė pakviesti dar ir kitas organizacijas, kad prisidėtų prie tarybos ir jos kilnių darbų brangiai tėvynei gelbėti. — A. Lėpa.

RINKIME ŽINIAS APIE AMERIKOS LIETUVIŲ DALYVAVIMĄ KARO ŽYGY

Statistikos Rinkimas Būtų Kaip Ir Lietuvių Veiklumo Veidrodys

Mes žinome, kad lietuviai nėra mažesni patriotai už kitas tautas. Tūkstančiai mūsų sūnų, brolių, draugų šiandien randasi ginkluotose jėgose. Lietuviai būnų išperka kai kuriais atvejais net daugiau, negu kitos tautinės grupės. Tą mes tikrai žinome, tačiau juodu ant balto negalime parodyti. Ką čia sakau apie lietuvius, tą patį kalba ir kitos tautinės grupės. Ir dėlto —

Prieš kiek laiko Chicagoj pradėjo steigtis tautinių grupių komitetai tikslu kuodaugiau išparduoti U. S. Victory Bond, o sykiu ir padaryti statistiką, už kiek jos, tautinės grupės, iki šiol yra išpirkę paskolos bonų.

Neatsiliko ir lietuviai. Įsteigtas LITHUANIAN COMMITTEE FOR U. S. VICTORY FUND. Į tą komitetą įeina atstovai visų patriotinių srovių, tai yra katalikų, socialistų ir tautininkų. Su komitetu kooperuoja mūsų bankai, „spulkos“, kitos finansinės įstaigos, Lietuvos Prekybos Būtas, stambūs biznieriiai, organizacijos, draugijos, klubai, o laikraščių skiltys atdaros komiteto darbams nušviesti. Komiteto valdybon įeina plačiai žinomi asmenys: pirmininkas teisėjas J. T. Zuris; išdininkas adv. J. Brenza, prezidentas Metropolitan State Bank; sekr. žinoma lietuvių katalikų veikėja E. Samienė. Toliau, komiteto vice-prezidentu, paskolos bonų pardavinėjimo čermanu yra J. M. Mozėris, sekretorius Keistuto „spulkos“, Komiteto egzektivyv sekretorium ir čermanu garsinimo per radio — auditorius J. P. Varkala; Komiteto vice-prezidentu ir publikacijos per laikraščius — M. Vaidyla, „Sandaros“ redaktorius; Komiteto vice-prezidentu ir čermanu kalbėtojų-programos — K. August, vienas „Naujienų“ redaktorių; Komiteto vice prezidentu ir čermanu ryšio tarp organizacijų — Vik-Balanda, žinomas veikėjas ir Federacijos Chicago apskrities pirmininkas.

Man, žemiau pasirašiusiam,

Kaip Pateko Slaviški Žodžiai į Prūsų Lietuvą

Keisti Mūsų Kalbos Apsireiškimai

Dar iki, šiam laikui Tilžės, Klaipėdos lietuviai savaitės dienas vadina: panedėlis, utarninkas, seređa, ketvergas ir pan. Tie vardai, beabejonės, yra slaviški ir atkeliavo į Prūsų Lietuvą iš Didžiosios Lietuvos. Bet pastarojoj jau vartojami grynai lietuviški: pirmadienis, antradienis, trečiadienis ir tt. Tuo mi tarpu prūsiškoj dalyje pasilieka viskas po senovei.

Kaip tą išaiškinti? Prieš penkius šimtus metų, kuomet buvo verčiama į lietuvių kalbą bažnytinė protestonų literatūra, tai vertėjai naudojo Didžiojo Lietuvos įsivyravusius lenkiškus terminus: pekla, zokonas, viernystė, pažaznumas, čistata ir pan. Tie visi svetimi žodžiai taip ir išsiplėtė Mažojoj Lietuvoj ir net tapo šventenybe, kurią sunku dabar pajudinti.

Prūsiškoj Lietuvoj maldaknygėse, pamoksluose ir giesmynuose mažai terasime vokiečių žodžių. Žmonės, įpratę prie iš diktatorių šalių mažai kas čia bepatenka.

nujų slaviškų ir jų „šyrai“ laikosi. Gerai, kad nors šiame dalyke jie parodė savo atkaklumą.

Norintiems Įsigyti 'Timeless Lithuania'

Draugijos Galės Gauti Daugiau Knygų

Organizacijos, kurios aukoja didesnes sumas Dr. Norem'o knygai „Timeless Lithuania“ leisti gali su LVS. Spaudos Komisija susitarti kiek daugiau knygų norės, ne visi po viengą, ar kas aukaus \$5. ar \$100.00.

Draugija, kuri aukauja stambesnę sumą knygai leisti gali imti ir daugiau knygų, turėdama numatymą kam tas knygas duos.

Tos pat draugijos nariai gali patys užsisakyti sau po knygą, kurie tik nori ir pritaria jos leidimui.

Draugija gi, ar kuopa, klubas ar kitokia organizacija gali parsitraukti sau daugiau knygų numatydama jas išdalinti savo miesto majorui, svarbių dienraščių redakcijoms, miesto knygynui, savo distrikto kongresmanui, iki pat valstijos gubernatoriaus.

Tie žmonės per šią knygą pasidarys „American Friends of Lithuania.“

Knygos tikslas yra padaryti Lietuvai kuodaugiau tokių amerikiečių draugų, kurie užtartų mūsų tautos laisvę, kada tas klausimas atėis.

Reikalinga, kad tų knygų būtų išplatinata kuodaugiau po amerikiečių žymių asmenų įstai gas, po ofisus, po redakcijas.

Draugijos, kuopos, klubai — skirkite stambesnes sumas šiai knygai leisti ir tuoj praneškite LVS. Spaudos Komisijai kiek knygų pageidaujate už savo paaukotą sumą.

Pinigus ir užsakymus siųskite LVS. Centras, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

SPAUDOS KOMISIJA:

P. J. Žiuris, Pirm.
Dr. S. T. Tamošaitis, v.pirm.
K. S. Karpius, Sekr.
Dr. J. Jonikaitis, Izd.

Johannes Brahm, kompozitorius, parašė pirmą savo simfoniją, būdamas 43 metų amžiaus.

Vargo Šalis

Smėklų pilna naktį dieną, Miško kelias pro aikštes... Karalaitė vienu viena. — Daug piliakalnių krašte!

Nors aštrus ir dalgių plienas, Silpsta broliai kovoje... Už valdovę jų ne vienas Randa vietą kalvoje...

Gal kiti, kovoms aprimus, Karalaitę mūs užstos, Nes tik laisvę sugražinus Ji neverks ir nevaitos!

— J. G

Kalti Išradimai

— Ačiu dabartiniam progresui aš išiekvėjau tris gražiausius metus savo gyvenimo. — Kaip tai galėjo atsitikti? — Policija mane susekė iš piršto antspaudų.

Buddhos stovykla Pekine, Kinijoje, yra 66 pėdų aukščio ir padaryta iš vieno medžio.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ

KHAUTUVE SO. BOSTONĖ YRA —

A. ČIŽAUSKO

248 "E" Street

So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE

A. ČIŽAUSKAS, Sav.

Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užėigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi:

585 Grove — Rout 128 — Braintree, Mass.

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public. Apdraudžia namus, rakanus, biznesius, langus, automobilius ir tt.

Padaro Kontraktus, Mortgicinius, Leasus ir tt. 840 W. 33rd Street, Chicago, Illinois. Phone Yards 4780

MARGUTIS

„DIENZODIS“ LEIDZIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932 1450 Kil. — 12 METAI

WHFC

(1450 Kil.)

Sekmadieniais — 1 val. popiet. Darbo Dienomis — 9:30 v. v. PENKTADIENIAIS NUO 7 iki 8 val. vakare

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija Visų Rusių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. YARDs 1546

AUTOMOBILISTAI!

KUOMET JUMS REIKALINGA:

Generators, Armatures, Sarter Armatures Pataisyti bei Iškeisti, Field Coils, Brušių, Būsių ar kitų dalių del Generators Kreipkitės pas Brolius Vaišvilus į

MID WEST ARMATURE SERVICE

813 West 35th Street — Phone Yards 6776

ATYDA!

TAVERNU SAVININKAI

Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite

Phone LAFayette 3632-33

SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.

John F. Skorpik, Sav.

1945 W. 47th St.

Chicago, Ill.

AGENTAI:

Louis Mingela, John Polek ir Benny Ratek

JUOZAS J. HERTMANAVIČIUS

Mirė penktadienyje, birželio 4 dieną, 1:15 iš ryto, sulaukęs 69 metų.

Gimė rugsėjo 12 dieną, 1874 metais, Namaršonių kaime, Viduklio Valsčiuje, Raseinių apskrityje. Amerikoje išbuvo 50 metų.

Paliko savo draugus M. Vaidylą, adv. K. Gugį, W. Valentine ir daug kitų.

Laidotuvės įvyks pirmadienyje, birželio 7 dieną, 1:30 val. po pietų iš P. J. Ridikų Kopyčios, 3354 So. Halsted St. į Tautiškas Kapines, Kopyčios telefonas Yards 1419.

Visi draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti laidotuvėse.

Viršeliai J. Hertmanavičiaus Knygos, Kuri Jau Yra Paruošta Spaudai

A BRIEF HISTORICAL SKETCH ON LITHUANIA

BY JOSEPH J. HERTMANOVICZ

840 West 33rd Street CHICAGO, ILL. — 1943 —

Numirė Anupras ir danguje ėmė ieškoti savo draugo Izidoriaus. Ilgai ieškojo, bet nesurado. Pagaliau jis atsikreipė į apačią ir ten jį užtikto. Pašaukia Izidorijų telefonu: — Hello, kaip tau ten sekasi? — Neblogai. Dėviu raudonus drabužius ir ant kaktos porą ragų. Atnešu truputį anglių ir pamaišau smalą. Dirbame vos dvi valandas į parą. O kaip gi tau, Anuprai? — Viešpatie! Turime atsikelti ketvirtą valandą, nukabinėti žvaigždes, nuimti mėnulį, uždėti saulę, o paskiau visą dieną stumdyti debesis. — Bet pasakyk, Anuprai, dėl ko jūs taip sunkiai dirbate? — Truksta darbininkų, nes

Didysis Badas Lietuvoje Kuris Siautė 1867 metais

Pradžioj Karštis, Paskiau Lietuvos

Mūsų išeivijos istorijoje yra užrašyta, jog didžioji lietuvių emigracija į Ameriką prasidėjo po 1867 metų didžiojo bado. Kaip gi ištiko atrodė tie bado metai ir kaip paveikė žmones? Pavartus senus dokumentus, teko surasti nemažai medžiagos, kuri nušviečia tą didelį Lietuvos krašto nelaimę.

Tikrenybėje tie blogi metai buvo ne vieni, bet dveji. Bado pradžia pasireiškė jau 1866 metais, tuojau po sukilimo prieš rusus. Pasitaikė labai karšta vasara, kokios nėra buvę ir senelių atmintyje. Baisi kaitra prasidėjo pabaigoje gegužio mėnesio. Lietaus ir rasos visai nebuvo. Rūgiai ir vasaros per anksti nunoko. Iš jų nebuvo nei grūdų, nei šiaudų.

Pasakojama, jog ūkininkai verkdamai vaikštinėjo po laukus. Kaikurie ir iš didžiausių plotų surinko vos vieną vežimėlį javų. O ir tuos parvežus dar reikėjo krapinti vandeniu, nes kulant šiaudai būtų į pelus subiręje.

Javai ir Šienas Supuvo Laukuose

Karščių metu išdžiūvo ir šuliniai, todėl ūkininkai turėjo vežtis vandenį iš tolesnių ūpių. Bet ir pastaros vanduo buvo žymiai nusekęs. Per Sešupę, Nemūną buvo galima lengvai perbristi. Pravarę tuos metus, žmonės tikėjosi susilaukti geresnių. Bet ir sekanti 1867 metai nebuvo geresni.

Tiesa, pavasaris atrodė labai puikus. Ūkininkai džiaugėsi, kad galės atsigriebti, dobilai ir daržovės gražiai užderėjo ir paugo. Bet apie birželio m. pradėjo lyti ir lijo visą vasarą. Reikai kas tesuėjo suvežti šieną. Didžiama liko pievose ir supuvo. Rūgiai ir vasaros taipgi negalėjo prinokti, nes lietus prispaudė juos prie žemės ir sunaikino. Lietus sustojo tik šalčiams prasidėjus.

Taip Buvo Kepama "Duona"

Tais metais ūkininkai nepaprastai susirūpino gyvulių išlaikymu. Tvaruose reikėjo reikėti šerti galvijus, bet nebuvo kuom. Žiemos metu, ūkininkai ėjo į laukus ir kirviais kajojo sušalusį šieną. Perbadėję gyvuliai ryjo ir tą, bet vis vien tuomi negalėjo išmisti per žiemą ir veik visi pastipo.

Badas apėmė ir žmones. "Duona" kepdavo sekančiu būdu: — imdavo beržo žirginius ir išsi-jotus sėmenų pelus, primaisant trupčiuką ruginių miltų, kuriuos šiaip taip išmaldaudavo iš sandėlių. Rusų valdžia tyčia nepristatydavo iš toliau, arba iš užsienio maisto, nes norėjo atkeršyti Lietuvos žmonėms už sukilimą.

Kerštas ar Dievo Bausmė

Bankrutas grėsė visai šaliai. Vyras siulėsi tarnauti ištisus metus už vieną amerikonišką dolerį. Jauni vaikai ir mergaitės ėjo dirbti dvaruose ir už biėdniausių maistą. Ubagų ir pavargėlių priviso visose pakampėse. Dvarininkai ir šlektos leido paskalas, jog badas esąs pasekmė panaikinimo baudžiavos. Bažnyčiose buvo skelbiama, jog tai Dievo bausmė už žmonių nuodėmes.

Bado pasekmės buvo jautiamos per dešimtą metų. Kas turėjo savų pinigų, ar galėjo kur nors pasiskolinti, tas bėgo į A-

meriką, ješkodami geresnės laimės. Ir ją čia surado.

Likusieji ūkininkai ėmė galvoti kaip čia apsaugoti nuo kitos panašios nelaimės. Jie sumanė tvirti visuomeniškus arodus, arba svirnius, kur pildavo grūdus "juoda diena". Ne gano to, jie patys laikydavo atsargą, su kuria būt galima prasiiversti metus laiko. Reikia čia dar pažymėti, jog kuomet Lietuvoje buvo didelis badas, tai pačioj Rusijoje nežinojo kur dėti javus. Į Lietuvą jų visai nešuntė.

Anglų Spauda Apie Naujas Sov. Rusijos Sienas

Rusijai Esą Reikalinga Bazės, Uostai ir 1940 Metų Rubežiai

Anglų konservatistų laikraštis "The Sunday Observer" nusprendė sulošti "Santa Claus" rolę ir apdovanoti Sovietų Rusiją visokiomis gėrybėmis, ne iš savo maišo, bet iš kitų.

Pirmaisiai, minėtas laikraštis pastebi, jog šis karas nėra demokratijos prieš despotizmą, bet kaip Napoleono ir kaizerio laikais, šis karas esąs prieš tuos, kurie mano, kad jog su ginklo pagalba jie atsieks viską.

Rusijai reikalingas išėjimas į siltas jūras — Persijos įlanką ir viduržemio jūrą. Paliesdamas rusų reikalavimus atstatyti 1940 metų sienas, "The Sunday Observer" reikšdamas tam savo simpatiją, pastebi:

"Ji (Sov. Rusija) negali atsiskirti nuo to, nepakenkdama savo prestižui..."

Gana keistas išvadėjimas! Vien del kieno nors tuštaus prestižo ir Stalino šlovės paaukauti kelių tautų gyvybę ir pusę Lenkijos! Kažin ką anglai pasakytų, jei to pati Rusija paprašytų užleisti jai Indiją arba Suez kanalą? Ar ji tuomet bandytų patenkinti Kremliaus prestižą? Kur tau! Tas pats laikraštis šauktų visa gerkle, jog norima suskaldyti Britų imperiją.

Anglų konservatistai ir jų laikurie laikraščiai dar vis neišmoko galvoti Atlanto Carterio dvasioje. Jie vis dar vaizduojasi esą Bismarko ir Dizraelio gadyneje, kuomet žmonių ir tautų teisės neekzistavo, o buvo tik nuoga, tamsi spēka, kuri viską sprendė ir diktavo. Jei toji gadyne vėl grįžtų į Europą, tai trečias pasaulinis karas būtų neišvengtinas.

Naslė Gavo \$77,637 Už Vyro Mirtį Orlaivyje

Los Angeles. — Žinomas kompozitorius Ralph Rainger, kuris parašė "Love in Bloom" likosi užmuštas, orlaivis, kuriuo jis skrido susikūlė su bombanėšiu. Kartu su juom žuvo 11 kitų pasaziėrių.

Kompozitoriaus naslė atsikrėpė į teismą, reikalaujama \$227,000 atlyginimo. Jos advokatai tikrinio, kad orlaivis buvo blogame stovyje. Jury tačiau suteikė jai tik trečdalį reikalaujamų sumos.

Turi Tokią Pat Privilegiją

— Ar tiesa, ponas kapitone, jog nelaimės metu Tamsta turi iki pat galo pasilikti laive? — Ne visai. Jeigu įvyksta eksplozija, tai man leista draugi su pasaziėriais išlekti į orą.

PER MANO KOSTUVA

Molotovas pasigyrė, jog Sovietų Rusija nelaužo padarytų sutarčių.

Iki šiam laikui mums žinoma tik viena sutartis, kurios sovietai griežtai laikosi, ta to, kurią jie padarė su Hitleriu sienų klausime.

Dr. A. Bilmanis, Latvių atstovas Washingtone neseniai išleido knygą "The Baltic States and the Baltic Sea."

Peržiūrėjus tą knygą atrodo, jog tuose plotuose figuravo visą laiką tik vieni... latviai.

Gabiausiu mūsų žurnalistu bene bus p. Sirvydas, kuris produktingai bendradarbiauja tautiškoj, katalikiškoj, socialistų ir komunistų spaudoj.

Aišku, jis turi pilną teisę kritikuoti Amerikos Lietuvių Tarybą už neveiklumą ir vienpusiškumą.

Liuosybė! Ir noris kalbėti Nutrūko rėžiniai jau kieti — Liuosa nun daina! Bet jaučias kapai už Uralo — Ir girdis kaip rauda be galo — Močiūtė sena!...

Parašyta 1919 metais.

Amerikiečių kolumnistas Clap per bando įtikinti, jog Sovietų Rusijai taip reikalingos bazės Pabaltijoj, kaip Suv. Valstijom Panamos kanalas.

Mano nuomone, geriausia rusų bazė buvo ne Pabaltijoj, bet prie Stalingrado ir ten ji turėtų pasilikti.

Vienas vyras Baltimorėj gamino sriubą ir du sykius įpylė druskos. Nenorėdamas eikvoti maisto jis telefonavo į cheminę laboratoriją klausdamas ką daryti.

Tieji jam patarė įmesti sriubon daugiau bulvių ir vėl virti. Po dešimties minučių sriuba buvo kuopuikiausia, nes bulvės sugėrė druską.

Vyrai, visgi turi nebologas galvas ir prie virimo.

Jei pabaigoje vasaros įvyktų Amerikos lietuvių suvažiavimas, tai jis geriausiai įrodytų, jog mūsų srovės moka pasipėsti ir moka bendrai dirbti.

Ar žinote del ko tapo panaikintas komunistų internacionalias? Na gi štai del ko. Jis rėmėsi šūkiu: "Darbininkai visų šalių, vieninkitės!"

Bet kai darbininkai visų šalių atsiskuko prieš kominterną, tai jo vadai turėjo išbegioti.

— Eolas.

Sakė Teisybė

Žmona: — Gaila, kad pirm vedybų nepatikėjau tavo žodžiams.

— Vyras: — Pavyzdžiui? Žmona: — Kuomet sakei, jog neesi manęs vertas...

Kvorta aliejaus sveria mažiau, negu kvorta vandens.

Pirmieji traukiniai darydavo tik 13 mylių į valandą.

Žinomo Musų Visuomenės Darbuotojo B. Walentino Garbingai Atminčiai

Pereitam trečiadieny tapo palaidotas vienas mūsų ankstyvesnių, bet niekad nenuilstančių darbuotojų — B. Walentinas. Man teko jis pažinti keliolika metų. Visad gyvas, visad pilnas gyvo jomoro ir noro ką nors veikti. Būdamas Mt. Greenwood mažoj lietuvių kolonijoj, jis ją judino, garsino ir galima sakyti pastatė ant kojų.

Prieš svarbesnį savo SLA. 178 kuopos parengimą jis parašydavo pranešimą, o paskiau pasiėmęs šimtą kopijų "Sandaros" eidavo platinti visam Mt. Greenwoode. Iš jo buvo geras tautietis. Susivienijimo seimuose jis nemėgdavo demagogijos ir drašiai stovėjo už tą pusę, kuri jam atrodė teisingesnė.

Depresijos laiku jis buvo finansiniai prispaustas. Kuomet kuopa išrinko jį delegatu į Scrantono seimą, "pažangiųjų" štabas pažadėjo jam apmokėti kelionę. Njeko blogo nemanydamas, jis sutiko. Bet kai tam seime jam bandė diktuoti, kad balsuotų prieš Vitaitį, tai B. Walentinas griežtai pasipriešino parduoti savo sąžinę ir bosų diktavimo nepaklausė.

Jo energija veikime buvo neišsemiamą. Lietus ar sniegas jį bėgiojo, važinėjo su visuomeniškais reikalais, daugiau negu su savais. Už daugelį atliktų darbų, už pasisventimą lietuviybės reikalams mūsų išeivija jį ilgai, ilgai atmins ir bus jam dėkinga. — Draugas.

Kaip Vietiniai Žmonės Gali Pagelbėti Išrišti Butų Krizį Karo Metu

Parūpinimas Namų Karo Darbininkams Yra Svarbi Problema

National Housing Agency prašo namų savininkų padėti parūpinti tinkamus namus darbininkams, kurie dabar persikelia į karo produkcijos centrus.

Kiek tik gali atlikti medžiagos nuo karo produkcijos, t. y., gaminimo laivų, šautuvų, lėktuvų ir tankų — yra vartojama parūpinti namus darbininkams. Jeigu žmonės šių karo produkcijos centrų atidarytų savo namus atvykstantiems karo darbininkams, tai problema nebūtų tokia sunki. Nėra pakankamai šių medžiagų parūpinti naujų namų jiems visiems.

Prašalinti šį trukumą, NHA. išsiunčia sekamą prašymą kiekvienai apylinkei:

1. Ragina namų savininkus pavesti karo darbininkams ir jų šeimoms visus tuščius namus, apartamentus ir kambarius, kurie tik yra tinkami be remontavimų ir be vartojimo reikalingų medžiagų.

2. Ragina savininkus kitų triobesių, kurie dabar netinkami, pakeisti arba pataisyti savo pinigais arba su pagelba finansavimo įstaigų.

3. Jeigu nuosavybių savininkai negali arba nenori imti šių žingsnių, NHA siūlo nuomuoti namus arba statyti valdžios vardu arba juos atremontuoti valdžios pinigais. Ši nuomavimo programą apims tik tam tikrus "supercritical" centrus. Pagal šią programą Home Owners

Loan Corporation (HOLC) tvarkys ir užlaikys nuosavybę; paįms morgičius ir taksų mokesčius sutarties laikui, ir užmokės savininkui nuomą iš anksto sutartą.

Namų problemą negalima išrišti be kooperacijos pačių žmonių karo produkcijos zonuose. Tas reikią visų žmonių kooperacija ne tik savininkų arba tų, kurie kontroliuoja namus ir kitas statybas, nors suprantama, kad šie teiks tiesioginę kooperaciją. Kiti gali paraginti savo darbu ir įtekmė išrišimą šios problemos.

Šiuose "supercritical" centruose, National Housing Agency įsteigė War Housing Centers, kuriems padeda patarimais ir kooperacija, War Housing Committee, kurs susideda iš atstovių vietinės valdžios ir įvairių miesto ir kitų privačių organizacijų. Ši vietinė kooperacija gelbsti pritaikinti namų statybos programą prie rezursų, reikalingų ir parinkimų apylinkės. — OWI.

Kiekvienam Reikalingas Skustuvas

Gražus, Standartinės išdirbystės Valet Auto Strop Safety Razor — SKUSTUVAS gražioj; auksinėj dėžėj, su diržu ir dviem blakutėmis (blades), kurios pasigalanda begalini. Kaina \$5.00 įspausta į kiekvieną dėžę.

Mes pasiūsiame kiekvienam adresu S. V. už \$2.50 C. O. D. Prisiųskite savo vardą ar atsilankyt asmeniškai pas

PALANDECHA

536 South Clark S., Chicago, Ill.

Geriausia Medžiaga Namui

STANLEY LITWINAS
General Manager

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 So. Halsted St. Tel. Victory 1272

Atvykite į mūsų Jardą ir apžiūrėkit staką ir aukštą rūšį LENTŲ—MILL—WORK—STOGŲ IR NAMŲ MATERIOLĄ — del garažų, porčių, viškų, sklepų ir flatų. PASITARKITE SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaslinė pertalsymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMA DYKAI!

Padėkos Žodis Lietuvių Kultūros Rateliui

Prieš savaitę laiko Lietuvių Kultūros Ratelis turėjo suruošęs nariams ir draugams pasilinksminimo — Surum-Burum. Bet toji pramoga ir pasilinksminimas buvo daugiausiai pamatuotas kaipo suprizu mano išeivystuvių į Dėdės Samo kariuomenę progą.

Malonu man buvo pabuvoti visą tą laikotarpį po mano pirmo sugrįžimo iš kariuomenės. Taip pat kartu darbuotis Lietuvių Kultūros Ratelio organizacijoj. Bet atėjo vėl man toji pareiga, kada aš turiu grįžti atgal ir tęsti užduotąjį valstybės darbą, kuriuo visas kraštas stengiasi iškovoti geresnę ateitį.

Sirdingai tariu ačiū Lietuvių Kultūros Rateliui, taip pat dalyvavusiems Kestučiui, Ateitininkų Draugovės ir Jaunoji Lietuva organizacijoms ir visiems kitiems mano draugams-gėms už gražius linkėjimus ir didingą

dovana, kas lieka ir pasiliks gražiais prisiminimais ateityje.

Visiems ruošėjams, svečiams ir draugams kuogeriausių linkėjimų ir iki pasimatymo,

— M. ir B. Motuzas.

Miegamam Kambary

— Ei, seni, kelkis! Aš girdžiu kaip pelė laksto po kambarį. — Kam man tą viską pasakoji! Juk aš ne katinas.

Puerto Rico tik viena diena ir metus pasitaiko ne saulėta.

Erie kanalo ilgis siekia 362 mylias.

Oficiališkas Persijos vardas dabar yra Iran.

Englewood 5883-5840

P. CONRAD

FOTOGRAFAS

Dar gražiau, moderniščiau

įrengta.

420 WEST 63RD STREET

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI — BIZNIERIAI

Tel. YARds
Aleksa Bakery
J. Aleksa, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plikytos
Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik
Rtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos
Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICTory 4226
Progress Furniture Co.
J. A. Krukas, Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam
Rakandai — Viskas Del Namų

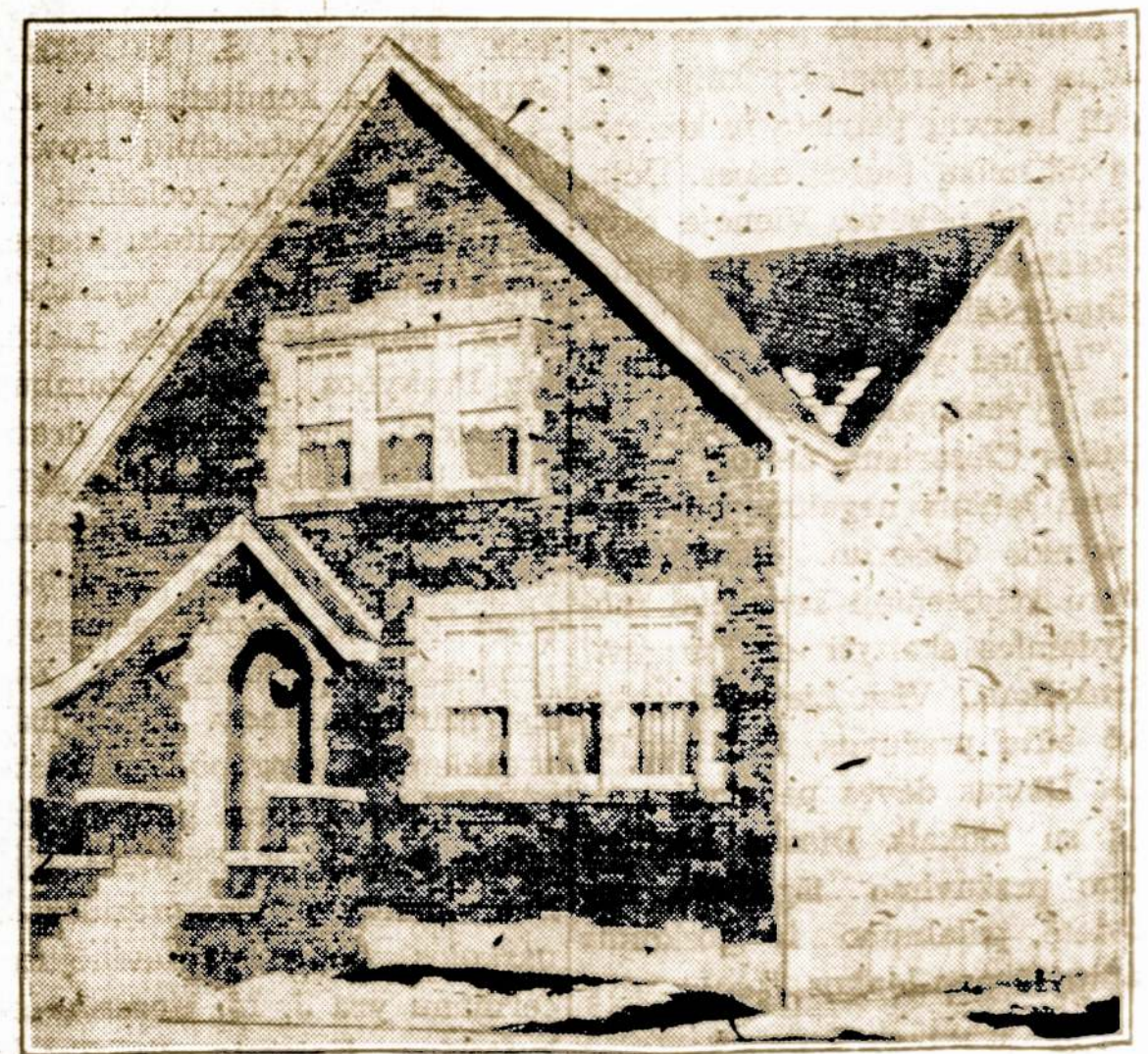
YARds 5654
European Style Bakery
J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos
Juodos Duonos

Tel. SEElly 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys
— RAKANDAI —

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai
Mandagus Patarnavimas

Leonas Getautas
Muzikos Krautuvė
755 W. 32rd Street
Specialistas Įvairiausių
Dailydystės Darbų

Nebus Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIULĖMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR ĮSIGYTI TOKI NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT. SVAJOJAT. ATVAZIUKIT PAS MANE Į OFISĄ IR AŠ JUMS PARODYSIU UZBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIENAMI.

John Pakel

GENERAL BUILDING CONTRACTOR

6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Nelaukta Kliūtis Meilei

APYSAKAITĖ TURINYS

Turtingas vienkiemio savininkas Gruočas jau porą metų pirsosi prie kaimo Daubos daktarė Eleonora. Nors jos tėvai ir ragino ją tęsti už Gruočią, vienok ji buvo išsimylėjusi ir tarnavusi pas kitus Juozą ir tėvams nežinant su juomis apsišvedė.

Sužinoje apie tai Eleonora tėvai labai išsijaudino ir atsižadėjo daktarės. Tuom tarpu, jamavedžiai apsigyveno pas Juozą pusbroli Antaną Minkū, kuris buvo pažadėjęs gėbėti jiems kuom išgalėdami. Vieną rytmetį jiedu išvyko į mišką pasigaminti rąstų trioboms.

(Pabaiga)

Ir taip Juozas su savo pusbroliu Antanu pasiekė prieangį, Kirkty girios, kuri, rodos, ir kertama ir naikinama vis nepasidavė ir laikėsi prieš mirtinus priešus — kivi ir puiklą. Atlikę visus formalus pasikalbėjimus su miško užvežda jiedu leidosi į lauką, ješkoti tinkamų medžių. Juozas žiūrėjo į medžių viršūnes ir spėjo, kurie jų geriau tiktų jį trioboms.

Ilgai netrukus milžinai ėmė virsti vienas po kito, triukšmingai braskėdami ir purtinamieši. Tai buvo gražūs, tiesūs medžių karė, savo šakomis siekdavo pačias padėbesis. Nenuostabu, kad lietuviai gerbė ir šlovinu medžius; juk tai buvo tikroji dievų dovana žmonėms!

Juozas ir Antanas užtruko miške trejetą dieną. Nuo saulėtekio iki nusileidimo jie piauštė, kirto ir genėjo šakas, o tam sai užklupus ėjo nakvoti pas girininką. Juozas visą laiką mąstė apie savo Eleonorą, kurią neseniai vedė prieš jos tėvų norą. Jam ne visai buvo suprantama jos didelis pasiaukavimas ir išsižadėjimas turtingo ūkininko Gruočią, kuris prieš jos pirsosį.

— Gal būt ji tą padarė neapgalvojusi? — mintijo jis. — Kol aš pasistatysiu triobas, kol išmokėsiu skolas, ji turės vargti ir sunkiai dirbti. Prie to ji nėra pratusi, o meilė kartais būna kaip degtukas — užsidega ir vėl jos nėra.

Jo pusbrolis, kaip ir atspėdamas jo gilią mintį, laiks nuo laiko pastebėdavo:

— Ach, Juozai, ko tiek rūpiniesi! Jeigu jai nepatiks, ji galės grįžti prie savo tėvų; jei patiks, pasiliks su tavim.

Ketvirtą dieną apie pietus jiedu užvertė trejetą storių rąstų ant rogių ir leidosi namų link. Arkliai galvotrukčiais ėmė traukti, tarytum skubindamiesi namo. Vietomis rogės įklimpdavo į gilų sniegą ir jas reikėjo su basliais kelti į lygesnį kelią. Kartais jos užkliūdavo už šakų ir kelmų ir noroms, nenoroms teko stumti atgal, kad atsipalaidotų. Gria žiemai ir vasarai yra pilna visokių žabangų ir kliūčių. Tai vienintelis jos apsigynimas nuo išnaudotojo žmogaus.

Jau buvo pradėję temti, kuomet Juozas su Antanu pasiekė namus. Nespėjęs jiems įvažiuoti į kiemą, iš vidaus išbėgo Antano žmona ir ėmė pasakoti vyrams kas atsitiko dieną prieš. Nespėjo ji istarti pirmuosius žodžius, kaip Juozas pajuto, jog čia kas tokio negero.

— Kur Eleonora? — staiga paklausė jis.

— Taigi tą aš ir norėjau pasakyti. Vakar atvyko jos motina ir paskiau abidvi išvažiavo. Eleonora palika tau laiškių. Atsisveikindama su manim ji atrodė it skirtusi ant visados. Juozas įbėgo į vidų ir ant sta-

lo rado laišką. Pažiūrėjęs į voką, tartum galvodamas ar verta atidaryti, jis pagaliau atplėšė ir ėmė skaityti:

„Mielas Juozai! Gal tu nusistebėsi mano pasilegimu, bet aš turėjau tave apiešti ir vykti namo. Iš didelio susijaudinimo apsirgo mano dantis. Nežino ar pasveiks ar ne, bet jis norėtų mane pamatyti. Mama buvo supykusi ant manęs ir kaip atsimeni, grąsino Dievo bausmėmis už tai, kad ėjau už tavęs. Dabar ji jau kitokia. Atvykusi ji apkabino mane ir apsiverkė. Nuo to momento aš vėl likau jos numylėta dukrelė... Tu suprasi, Juozai, kaip sujudinta buvau ir aš. Rodos, didžiausias našta nukrito nuo mano pečių. Dabar aš turėsiu ne vien vyrą, bet mamą ir papa. Neuzilgo pasimatysim, o jei nori, tai atvažiuok į Užubalį...“

Perskaitęs laiškių, Juozas pribėgo prie savo pusbrolio, šaukdamas:

— Antanai, Antanai ji sugrįžė, ji prašo, kad nuvažiuočiau pas jos tėvus...

Antanas pažiūrėjo į jį, truputi čiukla nusijuokė ir tarė:

Matyt, kad tu dar neseniai vedęs. Kai pagyvensi ilgiau, tai norėsi pasilikti vieną vienas ir pats raginsi savo žmoną kur nors išvažiuoti ir greit negrįžti...

—

Nors arkliai buvo pavargę ir sušilę, bet Juozas išsiprašė, kad jam paskolintų arklį nuvažiuoti į Užubalį, žmonos tėviškė. Netoli šios vietos, pas ūkininką Gruočį, jis išstarnavo du metus ir tarnaudamas suspažino su Eleonora. Kiekvienas takelis, kiekvienas pasisukimas jam buvo žinomas. Lėkdamas sniegą nedidelį lubnelėje jis prisiminė netolimą praeitį ir visą virtinę nuotikių šiam ramiam Lietuvos kampelyje.

Nors jis uovo atsiskyres nuo jo prieš porą savaitių, tačiau jam buvo malonu jį vėl pamatyti. Į šią apylinkę buvo įpinta dalis jo gyvenimo, gražioji jaunystė, kurioj nei nuovargis, nei rūpesniai neužtemdo skaisčių svajonių ir gilios meilės.

Stai ir Užubalis. Tolimas pakelėviui jis būt atrodęs paprastu vienkiemiu, apneštu sniegu. Iš šoninio lango buvo matyti šviesa, kuri vakaro tamsumoje plėčiai ir mirgančiai atsimušė į blizgantį sniegą. Šiaip aplinkui buvo tylu, išskyrus sniego girgždėjimą ir pakartotiną arklų prunkštimą.

Nespėjo įvažiuoti Juozas į kiemą, tuojau iš vidaus išbėgo be skarelės ir apsiausto Eleonora, pripuldama prie jo.

— Aš norėjau, kad tu atvyktum, — tarė ji.

— Bet tu neapsirengusi, sušalsi; geriau palauk viduje, kol aš sutvarkysiu arklus.

Bet ji nelabai paisė. Juozas nusiėmęs kaifinius užmetė ant jos ir jiedu nukinkę arklus nuvedė į tvartą.

— O kaip tėvelis? — paklausė jis.

— Buvo atvykęs daktaras ir sakė, jog pasveiks.

— Ar ne supyks jis pamatęs mane?

— Visai ne, jis norėjo pamatyti mus ir pasveikinti...

Jiedu iėjo į vidų. Juozas pažvelgęs į sėdinti lovoje Daubą pasakė labai vakarą ir paskiau metė žvilgsnį į Daubienę, kuri stovėjo prie stalo. Nedrąsiai prisitartinęs jis pasveikino ją ir kažką dar norėjo pridurti, bet vėl

susilaukė, Eleonora pribėgusi prie mamos šypodama istarė:

— Ar nesakiau jums, jog Juozas neužilgo bus čia. Juk judu norėjote jį pamatyti, ar ne tiesa?

— Tiesa, tiesa, ne tik norėjome pamatyti, bet pageidavome, kad jūs čia ir pasiliktumet, — aiškino motina. — Motinos širdis užpyksta ir vėl greit atsileidžia. Apsiverčiau pamačiusi, jog mano duklė, vienintelė dukrelė nuėjo gyventi pas kitus, iš mūsų priežasties...

Neiškentė ir senis Baubas. Pažiūrėjęs į Juozą ir į Eleonorą jis bandė pridėti dar ir savo trigraši:

— Mes nusižengėm išsižadėdami savo dukters ir nekaltai pasmerkdami ją. Seniems karštais yra sunku suprasti jaunųjų keliai. Atleiskite mums. Aš nusitariau visą savo tvartą palikti ne kam kitam tik jums. Apsigyvenkite čia ir būkime visi kartu...

Eleonora pribėgusi pabučiavo savo tėvuką, paskiau motiną. Džiaugsmas spindėjo jos veide. Ji atrodė it toji gėlė, kurią po audros palietė pirmieji saulės spinduliai. Šiuo momentu ji jautėsi laimingiausia visam pasaulyje.

Čia Bus Rodomos K. Motuzo Filmos

Lietuvių Filmos — Krutamieji Paveiksiai Pensylvanijoje

Filmuotojas Kazys Motuzas ir Radio kalbėtojas Jonas Valaitis rodo ir aiškina Lietuvos, New Yorko parado, kuriame lietuviai dalyvavo ir karines filmas — krutamuosius paveikslius angliakasių rajone Pensylvanijoje šio se vietose:

FRACKVILLE, Pa. šeštadienį, Birželio-June 12 d., 7:30 val. v., Vasaičio salėje.

KULPMONT, Pa. sekmadienį, Birželio 13 d. 7:30 val. vakare, Lincoln Lietuvių salėje, 932 Spruce St.

COALDALE, Pa. šeštadienį, Birželio-June 19 d. 7:30 v. vak. Lietuvių parapijos salėje, 225 Phillip St.

MAISVILLE, Pa. (Gilberton) sekmadienį, birželio 20 d., 2 v. po pietų, Lietuvių Sv. Liudviko parapijos salėje.

Kitose vietose filmų rodymas bus skelbiamas vėliau. Norintieji savo kolonijoj šioj apylinkėj parodyti filmas prašome kreiptis į: — Jonas Valaitis, 179 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 8-7871.

Pirmutinė New Yorko valstijos sostinė buvo Kingston miestas.

Valdžia Padeda Šeimoms Kurių Vyrai Kariuomenėje

Kas ir Kiek Prisideda Prie Sušelpimo Namiškių

Kiek Federalė valdžia galės pagelbėti toms šeimoms, kurių tėvai bus paimti tarnybon greitai laiku, darosi labai svarbus klausimas tūkstančiams šeimų.

Vien tiktai kariuomenėje, šiandiena yra 3,258,000 vyrų, kurių 6,000,000 užlaikomų asmenų gauna čekius kiekvieną mėnesį pagal "dependency allotment" (užlaikymui dalis) ir "pay allotment" (algos dalis) paskyrimą. Daugiau negu 2 milijonai dolių yra taip išmokėti kiekvienais metais iš kurių apie du trečdaliai išskaitomi iš vyrų algų, ir likusieji parūpinti valdžios.

Paimant tarnybon vis didesni skaičių vedusių vyrų, reikalingi užlaikyti skaičius bus dar didesnis.

Tie, kurie gali prašyti valdžios pagalbos pagal dabartinę teisę yra tuli šeimos nariai tų vyrų, kurie randasi keturiuose žemesniuose laipsniuose kariuomenėje, Laivyno, Marinių korpuso ir Pakračio Sargyboje. Pašalpa yra sudaryta iš išskaitymų iš vyrų algų ir dalinai iš valdžios fondo. Žmonos ir vaikai įeina į taip vadinamą "Class A kategoriją", ir jie gauna čekius be jokių įrodymų. Class B, kuri susideda iš tėvų, tėvukų, brolių ir seserų, turi įrodyti, kad jiems pagalba yra reikalinga.

Štai pavyzdys: kareivio žmonai reikalinga pagalba. Ji gali gauti \$50 per mėnesį; \$22.00 iš vyro algos ir \$28.00 iš valdžios. Jeigu yra vaikų, jū gali gauti \$12. už vyriausią ir po \$10. už kiekvieną kitą. Yra ir panašus patvarkymas išsiskyrusiai žmonai, kuri gali gauti ligi \$50. per mėnesį, bet ne daugiau negu jai legaliai paskirta užlaikymui. Vyrai, kurie turi Class A ir Class B. šeimos narius, tai yra

tėvus, žmoną ir vaikus; jiems bus išskaityta \$5. daugiau. Valdžia irgi padeda Class B. asmenims, bet ligi nustatytos sumos. Karininkai ir vyrai aukštesni keturių žemesnių laipsnių, irgi gali išskaityti iš algos pagelbai šeimų be jokių įrodymų, bet šiais atžvalgius valdžia nieko neprideda. Kekviename atsitikime šie čekiai bus siunčiami kada vyrai tarnyboje bus interu kovoje, belaisviai arba interuotai.

Kaip tik vyras priimtas tarnybon, jis gali prašyti "allowance" arba "allotment" savo šeimoms ir jo užlaikomiems asmenims. Būtų geriau jeigu prašymai būtų paduoti pačių vyrų, bet nariai šeimų irgi gali tą patys atlikti arba per agentą. Po mėnesio, išskaitymai prasideda, ir galė mėnesio čekiai išsiunčiami.

Asmenys, kurie randa, kad jiems pagalba reikalinga, po vyro įstojimo į tarnybą, jeigu tai žmona ir vaikai, gali gauti išskaitymus be vyro sutikimo. Kitiems šeimos nariams sutikimas reikalingas. Dėl identifikacijos asmens, skirtingos šakos tarnybos reikalauja skirtingų dokumentų. Kariuomenė reikalauja vedybų metrikų arba affidavito iš kunigų arba magistratų. Kopijos gimimo metrikų reikalingos vaikams. Laivyno, Marinių Korpuso ir Pakračio Sargyboje, vedybų ir gimimų metrikai nereikalingi. — FLIS.

Turkų Nuomone, Hitleris Gali Tik Pratešti Karą Bet Ne Laimėti

Turkų laikraštis Istambule — "Tan" idėjo bendrą karo apžvalgą. Svarbiuoju persilaužimo punktu yra tas, kad vokiečiai tapo priversti išsižadėti tolesnių ofensyvų ir griebtis apsigyni-

AUDITORIUM RESTAURANT 3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIŲ. MANDAGUS PATARNAVIMAS. P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS — DIDELIUS IR MAZUS. Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny. Kreipkitės Prie Musų Del Apskaltlavimų ir Kitokių Informacijų.

BR. PIETKIEWICZ & CO. CONTRACTORS

REAL ESTATE 2555 W. 47th St.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

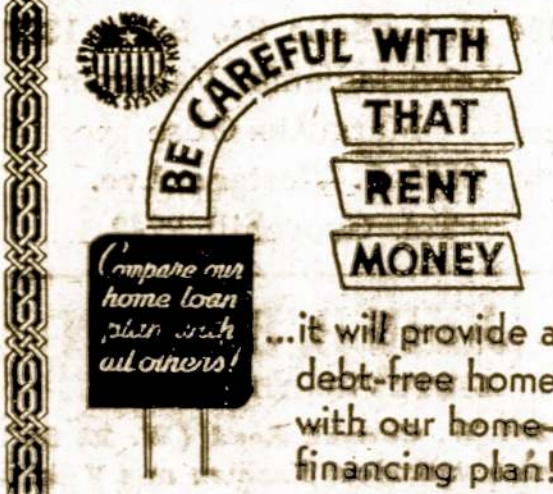
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų! NAUDOKITE PROGA DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE musų įstaigoje. Jusų indėliai rupestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jusų pinigai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ZYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ISTAIGA — 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozersis, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

...it will provide a debt-free home with our home-financing plan!

mo. Europą jie bando paversti dabar į savotišką tvirtovę. Turkų nuomone, Hitleris gali tiktai pratešti karą, bet jo laimėti neįstengs.

Nudžiuvusio Medžio Šakelė

Sena Indų Pasaka

Vieną dieną galingasai indų dievas Indra išėjo pasivaikščioti po tankią giria. Tarp didingų medžių pamatė nudžiuvusį ir apmirusį medelį.

Indra prisitartino prie medžio ir labai nustebė, pamatęs ant sausos medžio šakos tūpinčią lakštingalę.

— Ką tu ten veiki, paukšteli — paklausė Indra. — Ar tau neužtenka gražių medžių? Ko taip prisirišęs prie nudžiuvusio medžio? Lakštingalė nusilenkė ir sako: — Garbingasis Viešpatie! Aš esu gimusi šiame medyje, ant jo šakų mokinausi skraidyti. Nuo pat jaunų dienų šis medis buvo mano globėjas ir draugas.

Bet vieną dieną užnuodytoji medžiotojo vilyčia prakirto jo žievę ir įleido nuodus — užtat jis ir nudžiūvo. O, Viešpatie, kaip gi aš galėčiau palikti šita medį jo nelaimėje

Indra labai susijaudino lakštingalos žodžiais. — Svelnūs paukšteli, — tarė jis, — aš norėčiau, kad ir žmonės būtų tokie ištikimi ir gailėsimi draugai. Už tokį prisirišimą aš tau atsilyginsiu, padarydamas viską, ko tik tu manęs paprašysi.

Lakštingala nei kiek neabejojo atsakė: — Didysis Viešpatie, gražink medžiui gyvybę ir aš amžinai giedosiu tavo garbei giesmes.

Indra palietė žievę ir medis staiga atgavo savo senąjį didingumą, o lakštingala iš didelio džiaugsmo nežinojo ką daryti... Nesunku įsivaizduoti, jog tuo medžiui, kurį pažeidė nuodinga vilyčia, yra Lietuva, o mes, kurie maldaujame dėl jos, užstojame ją — esame mažos lakštingalės. Bet kas bus tuo Indra, kuris gražino medžiui žalumą ir gyvybę? Dabar dar sunku pasakyti.

Phone Virginia 9493. Moterims Trečiadienį

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ!

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambareliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos

ELEKTRIKINIS GYDYMAS

Mineralinės, sulfurinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.

1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas.

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rusies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.

3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill. LIETUVIŲ ISTAIGA. Tel. Lafayette 2584.

Leo Norkus, Jr.

AMBROSIA & NECTAR

Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rusies produkty.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato j alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Chicagoje

Melagių Lengva Pagauti P-lė Aldona Malelo Bai-Už Liežiuvio

Bolševikų Laikraščio Plepalai
Ana diena vietinis bolševikų laikraštis "Vilnis" suminėdama apie Amerikos Lietuvių Tarybos vakariene, kurioje dalyvavo ir buv. Lietuvos diplomatas H. Rabinavičius, išgalvojo tokia melagystė:

"Kiek jūs reporteriui teko girdėti, tai Vaidyla, kalbedamas, įleidė žydų tautybę, o Rabinavičius yra žydų tautybės, Lietuvos gimęs ir augetis, bet jau senai gyvenęs Jungtinėse Valstijose."

Bet kaip žmonės sako: "Melagių greitai galima pagauti už liežiuvio." Vaidyla toje vakariene visai nekalbėjo ir todėl nieko negalėjo įžeisti. Kitą sykį, tavorščiai, kepdami kokią politinę "šulerstvą", mokykite pasislėpti galus, kad jūs taip greitai nesusektų... — Anupras.

P-LĒ B. BALICKAITĖ IŖEIKĖ SANDARAI PAVEIKSLĄ

Dailininkė Bronė Balickaitė paskyrė Sandarai specialiai nupeštas paveikslas, gražiuose rūmuose. Tas paveikslas buvo jos kūrinių parodoje, kuri neseniai užsibaigė. Jame atvaizduota Lietuvos vytiš — mūsų senovės simbolis.

Tragingai Užsibaigęs Vyro Juokavimas

Danielius Saškūnas, 47 metų, sutiko mirti beaisdamas peiliu su savo žmona Agnes, 33 metų. Pastaroji nupasakojo policijai, jog ji gaminusi sūnų "sūnų" dukrelėms Aldonai, 10 metų ir Petsy, 7 metų. Tuo laiku į vietuvę įėjo jos vyras ir uždėjęs ranką ant jos pečių paprašė, dolelio degtinei. Kuomet ji atsisakė tą padaryti, tai vyras parėišęs: "Aš-nusuksi tau sprandą."

Nieko blogo nemanydamas vyras smarkiai pasukęs ją. Tuo tarpu buvęs jos rankoje peilis smeię į vyro vidurius. Valandai praslinkus jis mirė ligoninėje. Staškūnai gyvena 7715 S. Massasoit Ave.

P-nai A. Bytautai, žinomi Chicagoje lietuvių veikėjai, džiaugiasi susilaukę anukės. Jų duktė, p-ni Aldona Schmudde, 9846 S. Sangamon savo pirmajai dukrelei suteikė Kristinos vardą. Krikšto motina buvo p-ni Malvina Geniutienė.

Zinomų Bridgeporto lietuvių biznierių p-nų P. Malelų duktė Aldona šiomis dienomis užbaigė Illinois universitetą su garbės pažymėjimais. Jos specialybė bus mokytojų, nes šią sritį ji geriausiai pamėgo.

Pirmiau ji buvo gabi šokėja ir pasirodė veik kiekvienam Sandaros parengime. Universiteto diplomas jai bus išteiktas pirmadienį, birželio 7 dieną, Champaign, Ill.

Nuostabi Buvo Antano Kluko Mirtis

Eidamas palei ežerą, prie 59 gatvės, Antanas Krukas, 48 m., ir gyvenęs 2555 W. 45th St. sutiko keistą mirtį. Jo širdis sustojo plakus ir jis iškrito į Michigano ežerą. Pirmą negu suspėjo ateiti pagelba jis nuskendo. Ištraukus jau nebeapsisekė jo atgaivinti.

P-lės Albinos J Kasper Dainų Koncertas

P-lė Albina Kasper pasirodys pirmame savo koncerte sekmadienį, birželio 13 dieną, Fine Arts Hall. Čia dalyvauš tik rinktinė, užkviestoji lietuvių ir sveimtacių publika. Albinos kulkumas neleido jai surengti viešo koncerto, kur šimtai atsilankytų.

Vienok ji jau yra daug, daug dainavusi, pradedant nuo vienuolikos metų. Tai buvo Jaunųjų Birutė. Jos balsas stebina visus. Sykiu dar mažutė būdamai ji sudainuodavo Lietuvių Auditorijoje "Siuntė Mane Motinėle" ir kitas daineles. Komp.

EXTRA! EXTRA!

Permanyta vardas ir adresas Lietuviškas Žydukas **REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ**
N. KANTER, sav.
MONARCH LIQUOR
3529 So. Halsted St.
Phone YARds 6054

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAI DOTUVIŲ IŠTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727

DYKAI Koplyčios visose Chicago's dalyse

Radio Programos nuo 8:00 iki 8:30 val. ketvirtadienio vakare
13 stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

A. Vanagaitis ją labai išgyrė ir paragino toliau lavintis.

Taigi, dabar turėsime progos išgirsti ją aukštesnėse sferose, kaip subrendusią dainininkę.

P-lė Stella Wodmanaitė Jau Sveiksta

Prieš porą savaitių Stellai buvo išimti tonsilai. Po tos mažos operacijos ji pradėjo geriau jausti ir nesivaržė išeiti ir į gatvę, nors, kartais, oras ir nebuvo prielankus, o ypač ne visai pasveikus. Pasekoje to, ji atkrito ir pereitam pirmadienį jai teko atsidurti ligoninėje.

Nutraukus X-Ray, surasta ligos — prašalinta ir ligoinė kaip bematant pradėjo sveikti. Tikimasi, jog už kokios savaitės ji grįž namo. Ji dabar randasi Evangelical ligoninėje, po Dr. A. Bertash priežiūra.

Buvo Susirgęs ir P. Wodmanas

Ketvirtadienį, prieš Decoration Day, jis buvo nuvykęs į Sv. Kazimiero kapines aptaisyti mirusių šeimos narių kapus. Ten jis sunkiai padirbėjo ir gerokai sušilo. Vėliau važiuojant namo gatvėkaryje jį perpušė šaltas vėjas. Ir vakariop jis jau pradėjo jausti krūtines skaudėjimą, bet ligai nenorėjo pasiduoti. Vienok veltui — penktadienį jau atsigulė į lovą. Tačiau šeimos stropi priežiūra jį vėl pastatė ant kojų — jis jau vėl vaikščioja.

Cigaretas Buvo Priežastimi Mirties

Petras Kungas, 62 metų, 4559 S. Justine St. atsigulė į lovą rūkydamas cigaretą. Jam užsnūdus cigaretas uždegė drabužius ir smarkiai padegino P. Kungą. Nuvežtas į County ligoninę jis pasimirė.

Aukavo \$5. Knygos Išleidimui

Vienas geras tautietis, kuris paženklino savę slapyvardė — "Esculapas" įteikė \$5. išleidimui Juozo Hertmanavičiaus istorinio veikalo.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI
CHICAGOS IR CIGEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS.
Ambulancij Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turizmo Kopyčias Visose Miesto Dalyse

- A. M. PHILLIPS**
3307 So. Lituania Ave. Phone Yards 4908
- J. J. ZOLP**
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782
- LACHAWICZ IR SUNUS**
2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 E. 108th St. Phone Pullman 1270
- P. J. RIDIKAS**
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419
- J. LULEVIČIUS**
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572
- S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS**
3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138
- LEONARD F. BUKAUSKAS**
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

Konsulo P. Daužvardžio Užuojauta J. Hertmanavičiui Mirus

J. Hertmanavičiaus mirtimi esu giliai paliestas ir sujaudintas. Nešeniai su juo kalbėjau ir iš jo gyvųjų lūpų girdėjau rimtą ir profetišką žodį: "Tebekrutu ir dirbu Lietuvai. Esu ištikinęs, kad tik darbu ir protu išvaduosim Lietuvą."

Hertmanavičiaus mirtimi lietuvių visuomenė neteko gero, nuoširdaus patrioto ir darbštaus vyro. Jis daug dirbo ir daug savo srityje padarė. Jo ilgų metų studijų ir rašto vaisiai tebėra rankraštyje. Jais kam nors teks susirūpinti. Ko nepadarė pats autorius, turės padaryti jo vienminčiai ir draugai.

Vėlonės giminėms ir draugams reiškiu giliausią užuojautą.

P. DAUŽVARDIS,
Lietuvos Konsulas Chicagoje.

TRUMPOS ŽINIOS

Komp. P. Sarpalius parašė muziką neseniai tilpoms Sanroje eilėms — "Šienapiūtė".

Ateinančiam sezono "Margutis" rengiasi pastatyti po vieną aktą šių operečių: "Birutė", "Iš-eivis" ir "Šienapiūtė".

Būvusi Chicagoje lietuvių dainininkė p-lė Aldona Grigoniūtė, patekusi į New Yorką užkariavo ten vietinius lietuvius savo dainavimu.

Isrenduoja Krautuve

Isrendavimui krautuvė, kuri tinka bile kokiam bizniui; parankioj vėtoj — 821 W. 34 St., arti Halsted gatvės.

Kreipkitės prie savininkės, kuri gyvena tam pačiam name.

Pigiajai Parsiduoda

Galite pigiai nusipirkti šiuos dalykus: Kaurų Valytuvus (Hoover Vacuum Cleaner), Elektrikinis prosas, Vaikams Lovukės (babyreed), ir sulankstoma šepelė. Interesuojanti kreipkitės į 10823 Longwood Drive.

Phonų Calumet 7858
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street

Pigiajai Parsiduoda Lotas

Geroj vietoj, prie 7237 South Mozart St., blokas ir pusė nuo Marquette Parko. Parduosiu už prieinamą kainą. Kreipkitės arba rašykite:

S. S. Cunningham
4860 N. Kenmore Ave., Chicago

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS)

LIETUVIS DAKTARAS Aptometristas
Pritaiko atsakomąjį akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų Išmokėjimų

3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. YARds 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivias Akinis Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtinė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioį pagal sutartį.

ADVOKATAI

Phone YARds 2356

LEON S. MIKELONS
LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St.
Chicago, Illinois

ANTHONY A. OLIS
ADVOKATAS
Ketvirtadienio Vakariais
Margučio Ofise
6755 S. Western Ave.
Tel. Grovehill 2242

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Penkėdėlio, Sėredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

prakeikimo...
Tur būt susisarmatino, nes ir perėtait metais toji jų šventą giesmę neprikėlė iš kapų nei vieno kapitalistinės sistemos vergo.

Nuo šio sekmadienio už "steikus" reikės duoti daugiau mėlsvų kuponų. Priežastis — Chicagoje trūksta jautienos.

TĖVAI SUKURIA, VAIKAI LIKVIDUOJA

Chicagoje jaunesnių lietuvių katalikų organizacija "Vyčiai" nusprendė uždaryti savo spaustuve ir jos langus užkalsti lentomis.

Jei apie tai sužinotų kun. F. Kemešis, tai "šiur" įvyktų kelios ekskomunikacijos. Negerai, juk likviduoti tą, ką tėvai yra sukūrę.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia —
Sauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Firm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare
Penkt. ir Šešt. 8:30—9:30 vakare
Nedėliomis pagal Susitarimą

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Sventadieniai: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Dr. J. J. Simkus
DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257
Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6117
CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1193 ir 8277

I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3587

DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago.

Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dieną ir — 7 iki 9 vakarais
Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak.
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniai ir Šešt. 8 iki 9 vak.

Tel. Canal 0257

Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytiais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sėkmadieniai: 9 iki 12 val. rytiais

Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6464 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6486

Zino į Kurią Pusę
Kareivių būrys maršuoja jau keletą valandų. Seržantas stauga paklausia vieno:
— Į kurią pusę mes dabar traukiam?
— Į pietus.
— O iš ko spėji?
— Kuo toliau einam, tuo man darosi karščiau.

Tel. LAFayette 7020

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Sventadieniai tik susitarus
Phone YARds 7299

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia —
Sauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Firm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare
Penkt. ir Šešt. 8:30—9:30 vakare
Nedėliomis pagal Susitarimą

Phone REPublic 2266

Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd.
Arti Western Ave

Phone Canal 6122

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGA
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL

Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Sėredomis ir Nedėl. pagal sutarę
Rez. 6631 So. California Av.
Telefonas Republic 7869

YARds 4787

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGA
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1980

Phone VICTory 2514

Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

YARds 2246

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Sėredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107

DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.

Phone HEMlock 2061

DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
6558 S. Western Ave.
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 8 vakare
Nedėliomis pagal Sutartį